

Отчетен доклад

за дейността на ББИА за периода януари – декември 2013 г.

Изминалата 2013 бе година на продължаваща икономическа криза, политически сътресения и чести промени в законодателната и изпълнителната власт. Библиотеките бяха изправени пред много предизвикателства, но колегията отбеляза и ред постижения. ББИА продължи да отстоява интересите на библиотеките и библиотечната общност, да съдейства и да стимулира развитието на иновативни дейности в полза на библиотечните ползватели и на обществото като цяло.

Бих искала да изкажа специална благодарност към Фондация „Америка за България” за подкрепата, оказана на ББИА за изграждането на капацитета на професионалната ни организация и развитието на дейности, жизнено необходими за библиотеките и библиотечната общност.

Основни направления в дейността на ББИА

- **Да повишава осведомеността на обществото за ролята и значението на всички видове библиотеки и да насърчава застъпничеството за библиотеките и професиите в библиотечно-информационния сектор**

Осмата Национална библиотечна седмица под надслов „Развити библиотеки за развито общество” даде началото на новата инициатива на асоциацията – създаване на обществено движение за подкрепа на модернизацията на българските библиотеки „Посланици на библиотеките“. Провеждането ѝ бе подкрепено за четвърти пореден път от Фондация „Америка за България“.

В събитието участваха: Маргарита Попова, вицепрезидент; Марин Райков, министър-председател и министър на външните работи, проф. Кирил Топалов, секретар по духовност, култура и национална идентичност на Президента на Република България; проф. Мила Сантова – заместник-министър на културата, г-н Карл Форцхаймър – съпредседател на Фондация „Америка за България”, г-н Ричард Дамстра – културен аташе при Посолството на САЩ в София, г-жа Синика Сипила – президент на ИФЛА,

Ан Тортън – директор на Нюйоркската обществена библиотека; проф. Робърт Дарнтън – директор на Харвардската университетска библиотека; Орен Вайнберг – директор на Националната библиотека на Израел.

В приветственото слово на г-жа Маргарита Попова и в изказването на г-н Марин Райков искрено прозвуча висока оценка и признателност към библиотечната гилдия, дълбоката им убеденост за значимостта на библиотеките в културния живот на страната и отговорната им роля в изграждането на развито общество.

Обявени бяха имената на първите посланици и им беше връчен специалния отличителният знак. Днес вече има над 420 „Посланици на библиотеките“ – 391 в страната и 33 в София.

За втори път в застъпническата кампания на ББИА участва лично президент на Международната федерация на библиотечните асоциации и институции. Г-жа Сипила изнесе публична лекция пред представителите на библиотечната общност, проведе срещи в Министерството на културата, разговаря с експерти от Президентството и с ръководството на асоциацията.

По традиция на откриването на застъпническата кампания бяха връчени Годишните библиотечни награди на ББИА за 2012 г. Присъстваха колеги от цялата страна. Към заредената с положителна емоция атмосфера се добави радостта и удовлетворението на наградените и номинираните колеги.

Националната библиотечна седмица продължи с програмите на 37 библиотеки в 27 населени места, където бяха организирани разнообразни застъпнически инициативи.

За пропагандиране на целите на застъпническата кампания ББИА изработи промоционални материали – плакати, дигитална и специални значки за посланиците. Те бяха разпространени в над 100 селища из цялата страна и използвани в подкрепа на събитията, организирани от библиотеките по време на Националната библиотечна седмица.

- **Да участва в разработването на националните библиотечно-информационни политики, нормативна уредба и приложението ѝ**

През отчетния период УС на ББИА положи значителни усилия да поставя пред изпълнителната и законодателната власт проблемите на библиотечния сектор и да предлага сътрудничество за разрешаването им.

Взаимодействието с Министерството на културата бе продължено с редовни срещи на председателя на ББИА и членовете на УС с ръководството и експерти от Министерството.

На 30 април 2013 г., се състоя среща на зам.-министърът на културата проф. Мила Сантова и експерти от министерството с председателя на ББИА Снежана Янева и членовете на ръководството на Асоциацията на българските книгоиздатели. Проф. Сантова увери присъстващите, че Министерството на културата ще предприеме необходимите стъпки за своевременното обявяване на сесията за проекти по Програмата „Българските библиотеки – съвременни центрове за информираност и знание.” Това не се осъществи и за пореден път програмата не бе финансово обезпечена за сметка на други приоритети.

През месец август се проведе среща на представители на ББИА /Снежана Янева и Спаска Тарандова/ с министъра на културата д-р Петър Стоянович. На срещата присъстваха зам.-министърът Васил Василев и експерти от министерството. Бяха обсъдени редица проблеми на обществените библиотеки и нуждата от по-добро им финансиране. Представителите на ББИА запознаха министър Стоянович с трудностите, които произтичат от сериозното изоставане в приемането на нормативните документи, предвидени в Закона за обществените библиотеки от 2009 г. – Стандарт за библиотечно-информационно обслужване и Наредба за библиотечните фондове. Министърът беше информиран за усилията на експертите на асоциацията при подготовката на проектите за тези документи и беше изтъкната готовността на ББИА да продължава да сътрудничи с министерството с цел тяхното приемане в най-кратки срокове. Д-р Петър Стоянович подчерта, че Министерството на културата ще продължи да полага усилия и да изпълнява отговорностите си, свързани с развитието и утвърждаването на библиотеките като съвременни информационни центрове.

Също през м. август председателят на ББИА – Снежана Янева и председателят на Секцията на директорите на регионалните библиотеки – Димитър Минев, директор на Народна библиотека „Иван Вазов” – Пловдив, се срещнаха с министъра на финансите. На срещата те представиха финансовите проблеми на обществените библиотеки и потърсиха съдействие за тяхното своевременно решаване. Беше обсъдена

необходимостта от създаване на работна група от експерти от Министерство на културата и Министерство на финансите за изготвянето на окончателен вариант на Стандарта за библиотечно-информационно обслужване. Министър Чобанов бе запознат с напредъка в дигитализирането на библиотеките, както и с проблемите, свързани с предоставянето и разпределянето на средствата за делегирани дейности, които са значително намалени през последните години.

Снежана Янева – председател на ББИА, бе избрана за член на Обществения съвет към Министерство на културата. УС на ББИА номинира Ели Попова, директор на Изпълнителното бюро на ББИА, за член на Националния съвет за читалищата към министъра на културата (МК).

ББИА и нейният председател работиха целенасочено и по посока увеличението на заплащането на библиотечните специалисти в обществените библиотеки. Проблемът беше нееднократно обсъждан с представители на Министерство на културата и Министерство на финансите. За съжаление не можахме да постигнем желаното. Макар и малко, увеличението на стандарта за издръжка на делегираните държавни дейности бе глътка въздух. Това не ни е отказало да се борим за по-добро заплащане на библиотечните специалисти и по-висок размер на субсидиите за обществените библиотеки.

Снежана Янева участва в заседанието на Комисията по културата и медиите, посветено на Бюджет 2014. В изказването си тя подкрепи първоначалното искане на Министерство на културата за 10% увеличение на размера на субсидирана бройка и 5 млн. лева за програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ като подчерта, че това не е достатъчно за развитието на обществените библиотеки, но е реално при тежката финансова ситуация в страната. За съжаление това предложение не бе прието в бюджета за 2014.

Изпратени бяха официални писма до Министерството на културата и Министерството на финансите, представящи позицията на ББИА по основни въпроси, свързани с финансовите проблеми на библиотеките.

Експерти на ББИА участваха в подготовката на проекта за стратегия за учене през целия живот 2014 – 2020. Като резултат библиотеките са включени като участници в дейностите по неформалното образование на възрастните.

Директорът на Изпълнителното бюро на ББИА беше член на две работни групи, които имаха за цел разработването на проектите на оперативните програми "Наука и образование за интелигентен растеж" и "Добро управление" за периода 2014 – 2020 г. В резултат на участието ѝ научните и университетските библиотеки са включени в списъка на преките бенефициенти в първата ОП. Подадени бяха конкретни предложения за включване на библиотеки като участници в изпълнението на мерките и приоритетите за създаване на електронно правителство в България.

Работна група от експерти на ББИА подготви проект за „Наредба за библиотечните фондове“, каквато трябваше да бъде утвърдена от Министерството на културата непосредствено след приемането на Закона за обществените библиотеки. Тъй като това не се случи повече от четири години, ББИА пое инициативата, като разработи проект за нова наредба и я внесе в Министерство на културата в края на м. март 2013 г.

ББИА сформира работна група за разработване на актуализиран формуляр за библиотечна статистика в съответствие с новия стандарт „БДС ИСО 2789:2012. Информация и документация. Международна библиотечна статистика“.

През 2013 г. ТК 16 Библиотечна, информационна и архивна дейност издаде подготвения от ББИА на български език стандарт ISO 11620:2008 „Информация и документация: Показатели за измерване на качеството“. Представителят на ББИА Анна Попова активно участва в дейността на ТК16.

Представители на ББИА поддържат контакти с експерти от Президентството в областта на културата и образованието с цел привличане на вниманието на президентската институция към проблемите на библиотеките в страната.

- **Да участва в работата по национални програми и проекти, както и да инициира нови такива от местно, национално и международно значение**

Едно от най-важните предложения в „Национална стратегия и Програма за опазване и съхранение на книжовното културно наследство в библиотеките“ е свързано със създаването на Българска дигитална библиотека. Продължавайки да работи в тази насока, на 17 октомври 2013 г. ББИА организира втора национална кръгла маса на тема: „Българската дигитална библиотека: модели и подходи“. Участваха 40 експерти от

библиотечния сектор, гости от Агенция „Държавни архиви“, Министерството на културата и Администрацията на президента.

Презентациите, представени от Националната библиотека на България и Фондация НАБИС, запознаха аудиторията с развитието на дигитализационните процеси в тяхната практика. Чуждестранните експерти Вангелис Банос от Гръцката дигитална библиотека и Райнер Алтенхьонер от Националната Дигитална библиотека на Германия, представиха различни подходи за изграждане на национални портали на наследството в Гърция и Германия, които дадоха основа за размисъл какъв да бъде българският модел за онлайн достъп до ценностите, съхранявани в библиотеките. Подготвен бе меморандум до законодателната и изпълнителната власт за необходимостта от конкретни мерки за изпълнение на проекта за национална стратегия и от осигуряването на систематична финансова подкрепа за опазване и съхранение на културното наследство.

ББИА е представена в Националния съвет по дигитализация към фонд „13 века България“. Съветът високо оцени изследването и анализа на българското книжовно наследство в библиотеките. Нашата методология се използва като пример при изработването на методики за изследване на наследството, притежавано от други културни институти.

Изложбата „Библиотеките – паметта на нацията“, подготвена за Националната библиотечна седмица през 2012 г., продължи да пътува из страната и бе показана с успех в Университета по архитектура - София, Разград, Силистра, Нова Черна, Дулово, Димитровград, Асеновград, Сопот, Карлово, Дряново. Тя е от особен интерес за учители и ученици, особено в малките населени места, където няма достъп до такъв вид образователни ресурси.

Членове на ББИА активно участваха в дейностите по Програма „Глоб@лни библиотеки – България“. Библиотекарите проявиха професионализъм като обучители, бяха успешни регионални координатори и мениджъри на обучителните звена. Председателят на ББИА нееднократно е изтъквала изключителния им принос за успеха на Програмата и по нейно настояване текстове за ролята на регионалните координатори бяха включени в отчетните доклади.

Представителите на на ББИА в Работната група и в Управителния съвет на Програма „Глоб@лни библиотеки – България“ участваха в дискусиите по основните програмни

действия и даваха конструктивни предложения. Предложенията ни по стратегията за устойчивост и бъдещето на „Глоб@лни библиотеки – България“, вкл. и по учредяването на новата организация – наследник на Програмата, се формираха на базата на обсъждания с членовете на УС на ББИА и консултации с широк кръг експерти – наши членове и външни специалисти. В резултат на усилията ни ББИА е постоянен член на Настоятелството на новата Фондация „Глоб@лни библиотеки – България“.

През юли - септември ББИА проведе конкурс за набавяне на англоезична литература в училищните и регионалните библиотеки. Проектът беше подкрепен от Фондация „Америка за България“. В резултат на проведен конкурс бяха избрани 31 библиотеки, от които 11 регионални и 20 училищни. Дарението бе в обем 10 000 т. на стойност над 83 000 лв. Комплектите, подбрани и предоставени от книжарница "Elephant“, достигнаха целевите библиотеки в края на ноември. Представители на ФАБ, на ИБ на ББИА и на доставчика участваха в представянето на проекта пред обществеността в градовете Враца, Видин, Златица, Карлово и Сопот. Бенефициентите по проекта изразиха своята благодарност и признателност за книгите, както и очакванията си за активното им ползване от студенти и възрастни. Събитията получиха широк отзвук в местните медии.

През 2013 г. библиотеките се включиха отново в традиционния Маратон на четеното, провеждан съвместно с Асоциация „Българска книга“. В периода между 2 и 23 април 70 библиотеки от 39 града и 25 села инициираха разнообразни събития, насърчаващи четенето. ББИА координира инициативите и разпространи плакат за Маратона.

Окончателният доклад за изпълнението на проекта на ББИА по секторна програма Leonardo "Иновации и модерни практики в съвременната библиотека: Обмен в Централната обществена библиотека на гр. Верия, Гърция" беше представен на Националната агенция през юли 2013 г., получи одобрение и верифициране на всички разходи.

Директорът на Изпълнителното бюро на ББИА беше включен в проекта "Партньорство за социални предприятия в България", изпълняван от "Български Фондация Помощ за благотворителността" (ФПББ) и участва в обучения, проведени в Лондон и София.

- **Да стимулира и подпомага използването на иновативни политики и практики в библиотеките и въвеждането на съвременни информационни и комуникационни технологии**

Двадесет и третата национална годишна конференция на ББИА "Ефективност на библиотеките и подготовката на библиотечния персонал – гаранция за тяхното бъдеще" се проведе в София на 6 и 7 юни. Съорганизатор на събитието беше Програма „Глоб@лни библиотеки – България“. Форумът беше подкрепен от фирмите: EBSCO Publishing, Euromonitor International, Thomson Reuters и Elsevier, които представиха своите нови продукти и решения за библиотеките. Преди откриването на Националната конференция секциите към ББИА проведоха заседания по организационни и актуални проблеми.

Участниците в Националната конференция на ББИА получиха поздравления от г-жа Маргарита Попова – вице-президент и проф. Стефан Данаилов – председател на Комисията по култура и медии на 42-то Народно събрание.

На конференцията присъстваха над 180 библиотечни и информационни специалисти от цялата страна, експерти и практики, докторанти и преподаватели от висшите училища, в които се изучават библиотечни специалности. Участниците получиха еко чанти за насърчаване на новата инициатива ББИА за зелени библиотеки. Повече от 30 доклади и презентации в четири панели обхванаха различни аспекти на темата на конференцията, като вторият ден премина в две паралелни сесии.

Най-неоспоримото доказателство за доброто и ползотворно протичане на събитието беше споделяното от присъстващите колеги удовлетворение от интересната и добре организирана конференция, от създадената възможност да обменим полезни практики и идеи и да потърсим съмишленици за осъществяването на нови проекти.

Издаден е сборник с доклади от 23-та национална конференция на ББИА е под печат.

В рамките на дейностите по проекта „Напредък и устойчиво развитие на библиотечния сектор в България” ББИА продължи да предоставя експертни и консултантски услуги, подпомагайки безвъзмездно колегията при решаване на професионални проблеми от различно естество. През изминалата година екипът на ББИА подготви 15 писмени експертни отговори на поставени въпроси, проведени бяха консултации на място в офиса на ББИА и по телефона. Темите на питанията от страна на колегията са главно в

областта на: обучения за получаване на професионално образование, съвети при подготовка на проектни предложения, развитие и опазване на колекциите, нормативна база и др. За библиотеката на Дипломатическия институт бяха разработени писмени препоръки за развитието ѝ. Експертите на ББИА разработиха модел за модерни училищни библиотеки. Проектът е съвместна инициатива на ББИА и Асоциация „Българска книга“ и се очаква да бъде реализиран в четири училища с финансовата подкрепа на Столична община.

ББИА продължи членството си в ИФЛА и ЕБЛИДА благодарение на проекта „Напредък и устойчиво развитие на библиотечния сектор в България”, подкрепен от ФАБ. Представителите на ББИА активно участват в ПК към различни секции на ИФЛА – Емилия Милкова е член на ПК на секцията „Публични библиотеки” и Милена Миланова – член на ПК на секцията по каталогизация. Ваня Грашкина участва в работата на ПК на секцията „Мениджмънт на библиотечни асоциации“. Представители на ББИА участваха в 79-ия световен конгрес на ИФЛА в Сингапур и имаха възможност да запознаят колеги от много страни с постиженията на ББИА и да разпространят промоционална диплома за ББИА на английски език.

На български език бяха представени нови международни документи по застъпничество и специфични технологични въпроси:

- Декларацията на ЮНЕСКО от Ванкувър за дигитализацията и съхранението;
- Насоки на ИФЛА за услуги за младежи (ББИА Онлайн, брой 4, 2013);
- Два документа на ИФЛА за заемането на електронни книги. (ББИА Онлайн, брой 2 и 3, 2013);
- eIFL. Наръчник по авторско право за библиотекари (достъпен от сайта на ББИА).

Гостуващата за Националната библиотечна седмица г-жа Синика Сипила беше много впечатлена от дейностите на ББИА по застъпничество и поиска разрешение от нас да използва факти, материали и фотографии от нашата дейност в нейните презентации по света по време на президентския ѝ мандат в ИФЛА.

ББИА бе съорганизатор на лекцията на Клаус-Петер Бьотгер, президент на ЕБЛИДА, организирана на 27 септември 2013 г, с любезното съдействие на Гьоте институт. Тя бе посветена на Европейски библиотечни политики на ЕБЛИДА, вкл. електронни книги и авторско право, местни библиотеки и промени в европейските политики и ролята на библиотеките в конкурса за европейска столица на културата.

Анна Попова участва в не-конференцията „Да бъдем креативни и да вдъхновяваме общността“ на гръцката програма „Библиотеки на бъдещето“, която се проведе на 9 – 10 декември 2013 г. в Атина. ББИА насърчи участието и на други български библиотекари на форума. Красимира Няголова бе одобрена от организаторите и представи зелените практики в Регионална библиотека – Силистра. Със стипендии от Euroropa Awareness в конференцията участваха членовете на УС Спаска Тарандова и Калина Иванова, както и колеги от цялата страна.

Спаска Тарандова, член на УС на ББИА, участва активно като иноватор в международния проект INELI, финансиран от Фондация „Бил и Мелинда Гейтс“, в екип с Анна Попова като подкрепящ партньор. Това е 3-годишен проект за обучение на библиотечни лидери от целия свят. Първата годишна среща на участниците се състоя от 29.09. до 4.10.2013 в Ротердам. Представителите на ББИА продължиха да работят в мрежа с професионалисти от всички континенти.

- **Да работи системно за продължаващото образование, професионалното обучение и кариерното развитие на специалистите в библиотечно-информационния сектор**

В изпълнение на планираните дейности по проекта „Напредък и устойчиво развитие на библиотечния сектор в България“ и разработената Концепцията за развитието на квалификационните и образователни дейности на сдружението, ЦПОБ проведе 14 тематични курса със 155 участници. 9 курса бяха проведени в страната – Ловеч, Пловдив (3), Стара Загора, Добрич (2), Дулово и Варна с логистичната подкрепа на пет регионални и читалищни библиотеки. Три курса бяха проведени в София, единият от които с логистичната подкрепа на библиотеката към НАТФИЗ. Направеното изследване за оценка на проведените курсове през периода 2010 – 2013 показва висока удовлетвореност на участниците от съдържанието и организацията на обученията. От м. април 2012 г. ЦПОБ предлага и дистанционна форма за провеждане на курсовете чрез онлайн платформата Мудъл. През 2013 г. в дистанционна форма на обучение 2 пъти беше проведен курсът "Електронно правителство. Ролята на библиотеките в електронното правителство".

През 2013 г. продължи съвместната дейност на ББИА и Асоциация „Съвременни читалища“ за обучения на библиотекари със средно образование. Програмата за

обучение беше широко разгласена в страната. Представители на ББИА и АСЧ обсъдиха възможностите за стартиране на нови обучения в рамките на схемата "Аз мога повече" на местни срещи в Криводол, Кюстендил, Нова Загора, Габрово, Дупница, Бургас и Айтос. Териториалните секции на ББИА участват активно в набирането на кандидати и подпомагат провеждането на курсовете.

По схемата "Аз мога повече" през 2013 г. стартираха 11 обучения с 90 библиотекари. Те са организирани в сътрудничество с регионалните библиотеки във Варна, Видин, Кърджали, Кюстендил, Габрово, Пазарджик, Разград и общинските и читалищните библиотеки в Дупница, Криводол, Нова Загора, Стара Загора, Самуил и Исперих.

Две обучения по схемата "Аз мога повече", организирани в сътрудничество с Регионалната библиотека и читалището в Кърджали (20 библиотекари) и с Регионалната библиотека в Пазарджик (9 библиотекари), завършиха успешно през юли 2013 г. Експерти от ББИА участваха в комисиите за провеждане на държавните изпити. Всички обучаеми получиха сертификати на официални церемонии през м. август.

Експерти на ББИА проведоха изследване на качеството и ефективността на професионалните обучения по професия „Библиотекар“. Всички участници са отговорили на въпросите от проучването, като резултатите показват висока удовлетвореност и благодарност.

На 5 юни, в деня преди националната конференция, бе проведена предварителна конференция, посветена на 10-годишнината от един от най-успешните проекти на асоциацията – Американско-български библиотечен обмен, финансиран от Държавния департамент на САЩ. Участваха представители на партньорските библиотеки от България, Нанси Болт с трима американски колеги от Колорадо и Айова, членове на УС и ИБ на ББИА, много колеги и гости. Срещата беше прекрасна възможност да направим обективна оценка за резултатите от ABLE от дистанцията на времето, да проследим как са се променили библиотеките на двете страни, да прогнозираме какво бъдеще се очертава пред тях, да създадем нови партньорства. Участниците подчертаха въздействието на ABLE върху промяната в професионалното мислене и издигане имиджа на библиотеките. Споделиха научените уроци за двете страни и си спомниха незабравими моменти от двустранните визити на колеги в САЩ и България.

Национален семинар по проблемите на авторското право и библиотеките се състоя на 7 ноември 2013 г. Бяха представени презентации по теми за международните инициативи

за ограничения на авторското право и изключения в библиотеките, изследване на готовността на персонала по този въпрос, проблемите и добрите практики в България. Георги Дамянов, директор на дирекция "Авторско право" към МК, присъства на форума и отговори на въпроси от публиката. Българският превод на Наръчника по авторско право и сродни проблеми за библиотеките на eIFL беше представен от Полина Костова, преводач на изданието на доброволни начала.

Десетте библиотеки, участващи в проекта "Вълшебната стая", подкрепен от Райфайзенбанк, получиха по 140 книги и игри за най-малките. Единадесет обществени библиотеки в малки населени места са получили и използвали досега "пътуващото сандъче" с детски книжки, инициатирано от ББИА за деца на възраст от 1 до 6 години.

През 2013 г. ББИА и Гьоте институт – София продължиха да развиват програми за ранно детско развитие. Еднодневен семинар за обучение на 20 библиотекари от 10-те целеви библиотеки по проекта "Вълшебната стая" за методи за работа с родителите и най-малките деца се проведе на 14 юни 2013 г. Представители на детски градини и на Асоциацията за ранно детско развитие също взеха участие в него. Като резултат, участниците създадоха нова секция към ББИА – на библиотекарите, работещи с деца.

Оценявайки високо качеството на обучението в Центъра Мортенсън към Университета на Илинойс в Урбана-Шампейн, УС на ББИА организира нов конкурс за млади библиотекари, които да се обучават там. Д-р Милена Миланова стана петата стажантка, финансирана от ББИА за участие в проведената от 26 май до 20 юни 2013 г. програма „Инструменти за библиотекаря на 21 век“.

През юни 2013 г. ББИА проведе конкурс и излъчи трима членове на асоциацията за участие в международната конференция по информационна грамотност, проведена на 21-25 октомври в Истанбул. Двама от колегите – Елица Белчева и Персида Рафаилова представиха презентации за добри български практики.

Анна Попова взе участие в Петия библиотечен конгрес на Немската библиотечна асоциация в Лайпциг. Тази командировка беше съфинансирана от немската Комисия за международни библиотечни връзки.

Радка Калчева получи частична подкрепа като експерт по дигитализация да участва в годишната конференция по Теория и практика на дигиталните библиотеки в Малта.

Проф. Димчев беше подкрепен за участие в конференция в Рим, където беше поканен да представи най-новата си книга по проблемите на библиотечното дело в България.

- **Да работи по изпълнението на издателската програма и реализацията на информационната политика**

В рамките на издателската програма на ББИА са съставени три учебника по основните библиотечни дисциплини за нуждите на обученията по професия „Библиотекар”. След апробирането им в практиката и извършване на актуализации, през 2013 г. ББИА подготви за издаване:

- **Библиотечно**, справочно-библиографско и информационно обслужване : учебник / Елена Янакиева ... [и др.] ; обща ред. Ваня Грашкина-Минчева ; ред. Красимира Папазова, Надежда Груева. – София : Бълг. библиотечно-информационна асоц., 2013.
ISBN 978-954-9837-26-1
- **Миланова**, Милена
Библиотечни фондове и каталози : учебник / Милена Миланова ; обща ред. Ваня Грашкина-Минчева ; ред. Мария Капитанова. – София : Бълг. библиотечно-информационна асоц., 2013.
ISBN 978-954-9837-25-4
- **Дончева**, Анета и др.
Общо библиотекознание. Библиотечен мениджмънт : учебник / Анета Дончева, Ваня Грашкина-Минчева, Елена Георгиева ; обща ред. Ваня Грашкина-Минчева ; ез. ред. Светла Девкова. – София : Бълг. библиотечно-информацион. Асоц., 2014.
ISBN 978-954-9837-24-7

Първият учебник бе публикуван и представен в офиса на ББИА през декември 2013 г.

Списанието "ББИА онлайн" се разпространява по абонамент в библиотечната общност и сред организации извън библиотечната общност. През 2013 г. са издадени 6 броя (със 115 статии от 88 автори) в печатен и електронен вариант. Списанието се радва на интерес и наистина се превърна в трибуна за споделяне на добри практики, оповестяване на документите на ИФЛА и ЕБЛИДА, информиране за новостите, представяне на водещи специалисти в библиотечното дело у нас и в чужбина. Всеки брой има водеща тема, като напр. заемането на електронни книги в библиотеките,

насърчаването на четенето и др. Трима български колеги, работещи в чужбина са допринесли с публикации в нашето списание.

Чрез ежемесечния електронен информационен бюлетин, ББИА редовно информира библиотечната общност за актуални новини, предстоящи прояви и събития в страната, съобщения из живота на библиотеките и сдружението. Бюлетинът има около 1000 абоната от различни видове библиотеки. Броят на абонантите се е увеличил с 20 през отчетния период.

Профилът на ББИА във Фейсбук става все по-популярен сред библиотечната общност – той има над 1200 приятели и повече от 475 посещения дневно (с 65 повече в сравнение с последния отчетен период), повече от 301 350 показвания на ББИА публикации на стената, а над 5 670 публикации са отбелязани с харесвания, коментари и отзиви на стената за отчетния период.

ББИА продължи да развива сайта на сдружението като информационна и комуникационна среда за обединяване и представяне на професионалната общност у нас и пред света. Сайтът предоставя информация за отделни събития, за възможности за обучения, издания на ББИА, преведени на български език международни стандарти, издания и документи на ИФЛА и на ЕБЛИДА, консултации по актуални теми. През 2013 година сайтът на ББИА е имал почти 64 200 посещения, като уникалните посетители са били над 34 250.

Значително се е увеличило ползването на поддомейна за консултантски услуги. Публикуваните консултации са били посетени повече от 14 180 пъти – средно по 2025 на консултация.

- **Да работи активно и целенасочено за издигането на статута на библиотечната професия**

Годишните награди на ББИА са една възможност нашите библиотеки и библиотечни специалисти да получат признанието на колегията и на своите читатели. На 14 май 2013 г., на откриването на Националната библиотечна седмица наградите бяха връчени от г-жа Маргарита Попова – вицепрезидент на Република България, Кирил Топалов – секретар на духовност, култура и национална идентичност на Президента на Република България, г-н Карл Форзхаймер - съпредседател на Америка Фондация за България, и г-

жа Синика Сипила – новоизбраният президент на ИФЛА. Носители станаха: Млад библиотекар на годината – Таня Стоянова, библиотекар в Библиотеката на Нов български университет (НБУ); Библиотекар на годината – Светла Божилова, библиотекар в Библиотеката при НЧ „Светлина – 1929“, с. Труд, обл. Пловдив; Библиотека на годината – Библиотека на Нов български университет (НБУ) и Университетска библиотека „Св. Климент Охридски“.

Наградата „Подкрепа за библиотеките“ се присъжда на личности или организации, които са подкрепили библиотеките в тяхната многообразна дейност в полза на обществото; застанали са зад иновативните идеи на колегите; допринесли са за развитието на услугите, предоставяни от библиотеките. Носител на наградата за 2012 година стана Ротари клуб, Добрич, за благотворително събитие за набиране на средства за оборудване на интерактивен кабинет в Регионална библиотека „Дора Габе“ на стойност 20 000 лв. С грамота за номинация бяха наградени Дамски Лайънс клуб – Тракия, Пазарджик и Райфайзенбанк.

През 2013 година с почетния знак на ББИА бяха удостоени 8 организации и личности. В резултат на номинацията, предложена от УС на ББИА, министърът на културата удостои с награда послучай 24 май колегата Слава Драганова, директор на библиотека „Родина“, Стара Загора.

Регионална библиотека „Михалаки Георгиев“ – Видин бе удостоена с наградата „Хр. Г. Данов“ за 2013 в категория „Библиотеки и библиотечно дело“, също след номинация от УС на ББИА за изключително успешна работа с деца през 2012 г.

- **Да работи за изграждането на организационния капацитет на асоциацията и популяризирането на дейността ѝ**

Към момента ББИА има 1062 индивидуални и 82 колективни члена. В сравнение с предходната година броят на колективните членове е нараснал с 5, а на индивидуални членове – с 25. Значителна роля за приобщаването на повече колеги към сдружението има разширяването на услугите и дейностите, които ББИА предлага не само на своите членове, но и на всички библиотекари чрез проекта „Напредък и устойчиво развитие на библиотечния сектор в България“, подкрепен от ФАБ. Въпреки това продължава да се

наблюдава непостоянство и нередовно плащане на членския внос от част от членовете. Това затруднява воденето на точна отчетност за организационното състояние.

ББИА поддържа база данни на членовете на асоциацията, която редовно се обогатява с многоаспектна информация. Получените данни се съхраняват и използват в съответствие с държавните изисквания за защита на личните данни. Поддържа се и база данни за различни видове библиотеки, партньори и други организации, която се актуализира редовно.

Сред колективните членове най-голям брой са читалищните библиотеки (25), университетските библиотеки (24) и регионалните библиотеки (22). Следват големите научни и специални библиотеки (6), други организации и фирми (7). Нарасна и броят на структурите към ББИА. Вече имаме 20 териториални секции. Сред най-многобройните са териториалните секции в областните градове – Разград (95), Велико Търново (60), Пловдив (41) и Силистра (33), следвани от секциите в Добрич, Враца, Смолян, Кюстендил, Видин и др. В общините функционират три териториални секции – Казанлък (30), Исперих (22) и Дупница. Самостоятелно дружество функционира в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ (57).

Териториалните секции проведоха различни инициативи по време на Националната библиотечна седмица и Маратона на четенето, бяха активни при организирането на предлаганите от ББИА обучения, работиха за издигане нивото на професионалната квалификация на своите членове и авторитета на библиотеките. Бих искала да изкажа нашата благодарност към председателите на териториалните секции, които въпреки трудностите съумяваха да привлекат нови членове и да пропагандират инициативите на асоциацията по места.

Най-активни бяха териториалните секции във Велико Търново, Видин, Враца, Добрич, Кюстендил, Плевен и Пловдив и това се вижда ясно в представените от тях отчети за дейността им през 2013 г. Няколко примера, които не изчерпват дейността на секциите:

- В рамките на Националната библиотечна седмица териториалната секция в Кюстендил организира обществена дискусия „Развити библиотеки за развито общество“, на която присъстваха представители на местната власт, общественици, представители на читалищната и библиотечната общност и активни читатели;
- Териториалните секции в Пловдив и Добрич бяха най-активни при организирането на курсове към ЦПОБ на ББИА;

- Териториалните секции във Видин и Враца организираха обучения за библиотекари със средно образование;
- Членовете на териториалната секция във Велико Търново участваха активно в програмата, посветена на международния ден на книгата и авторското право чрез инициативата „Book Art”.

Секцията на училищните библиотекари продължи провеждането на изнесени срещи в страната, за да популяризира дейността на асоциацията и за да привлече нови членове на ББИА. През януари т. г. в Регионална библиотека – Варна се проведе годишната среща на училищните библиотекари, на която бе отчетена дейността на секцията през 2013 г. и бяха обсъдени общи проблеми на училищните библиотеки. Дневният ред на заседанието включваше дискусия за мястото на организацията в укрепването на престижа на професията.

Секцията по каталогизация и Секцията на научните библиотеки продължават своята ползотворна работа. В резултат на успешната дейност на Секцията по каталогизация са преведени и качени на сайта много важни документи в областта на каталогизирането:

- Функционални изисквания към библиографските записи : концептуален модел, 2009, одобрена от Постоянния комитет на Секцията на ИФЛА по каталогизиране (септември 1997 с допълнения и корекции от февруари 2009).
- Окончателен доклад за функционалните изисквания Study Group ИФЛА и номериране на контролните записи (FRANAR), одобрен от постоянните комисии на ИФЛА по каталогизиране, класифициране и предметни рубрики.

Бяха създадени две нови структури на ББИА: Секция на директорите на Регионалните библиотеки и Секция на библиотекари, работещи с деца. Секцията Американски опит за библиотеките възобнови дейността си чрез активно участие в организирането на 10-та годишнина на проекта ABLE през май 2013. Дейността си възобнови и секцията по социология.

Организационният секретар Красимира Папазова пряко отговаря за организационното състояние на сдружението. Тя е в постоянна връзка с колегията и своевременно реагира на всички проблеми от организационен характер. Бих искала от името на УС и от името на всички членове на ББИА да ѝ изкажа нашата всеобща благодарност и признателност. Доброто организационно състояние и успешния процес на пререгистрация на членовете се дължи основно на нейните усилия.

През 2013 г. членовете на Изпълнителното бюро взеха участие в 17 срещи с различни институции и организации.

Директорът и членовете на ИБ на ББИА взеха участие в различни инициативи в страната – семинари, срещи и конференции, като информираха колегията за нови дейности на ББИА в рамките на проекта „Напредък и устойчиво развитие на библиотечния сектор в България”. Представители на ИБ и УС изнесоха доклади и презентации на национални и международни конференции, което значително допринесе за популяризирането на дейността на сдружението.

Информация за дейностите и инициативите на ББИА, както и по проблемите на библиотечния сектор е разпространявана от няколко национални информационни медии: Българска Национална Телевизия, Фокус, БНР (Българска национално радио), БТВ , News.bg, в-к "Култура", списание"Тема", в-к " 24 часа", и т.н. Над 20 местни медии също са отразили широко нашите инициативи на регионално ниво. Над 10 интервюта са регистрирани в медийния архив на ББИА по време на отчетния период. Над 20 материала в местната преса и електронните медии бяха публикувани в 5-те града, където бе представено дарението от англоезична литература.

Повече от 1018 посетители присъстваха на различни събития, организирани от ББИА.

През изминалата година ББИА разпредели и изпрати безплатно на библиотеките 753 тома литература.

Ръководството на ББИА работи целенасочено за осигуряване на възможности за активно и значимо участие в живота на асоциацията на всички заедно и на всеки член на асоциацията поотделно; стреми се да отговаря на нуждите на своите членове за кариерно и личностно развитие и да създава условия за членовете на ББИА да работят за организирането на различни инициативи и да се включват в тях. Радостно е, че сме свидетели на все по-активно участие на членовете на ББИА в живота на организацията и за издигане престижа на ББИА сред цялата професионална общност.

Бих искала да изразя признателност към колегите, които организират прояви по места и активно участват в инициативите на сдружението. За съжаление, не мога да изброя всички, но искам да подчертая тяхната роля за развитието на ББИА.

И накрая, но не на последно място, бих искала да благодаря на колегите от УС и на ИБ на ББИА за тяхната работа през изминалата година. УС заседава редовно и успоредно с планираните дейности отделяше специално внимание на възникващите професионални

проблеми. Все по-често, за постигане на по-голяма ефективност и в съответствие с новия устав, решенията бяха вземани онлайн.

Заключение

През отчетния период УС, ИБ и членовете на сдружението работиха активно по приетата Програма за дейността на асоциацията през 2013 г. Днес, отчитайки нашите успехи, ние не трябва да забравяме и нашите отговорности пред библиотечната колегия и пред обществото. ББИА ще продължи да работи неуморно за издигане ролята на библиотеките и на авторитета на библиотечните специалисти, да бъде национален лидер както в ежедневието, така и в критични за колегията моменти.

За постигането на начертаните цели трябва да сме не само добри професионалисти, но и единни срещу предизвикателствата на днешния ден. Смя да вярвам, че работата в асоциацията ни прави по-силни и по-уверени, че за всеки от нас тя е не просто сдружение, а дом, в който се срещаме за да споделим успехи и неуспехи, заедно да се изправим срещу трудностите и да работим за по-доброто бъдеще на библиотеките.